

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Havířov - Podlesí, Přímá 8/1333

Přímá 8/1333, 736 01 Havířov - Podlesí

Identifikátor zařízení: 600 135 071 IZO: 107 623 391

Zřizovatel: Město Havířov, Svornosti 2, 736 01 Havířov

Školský úřad Karviná, Mírová 1429, 735 06 Karviná - Nové Město

Termín konání orientační inspekce: 25. - 26. dubna 2000

Čj.	144 160/00-11084
Signatura	on3at120

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola (dále MŠ) je od roku 1998 4třídním předškolním zařízením (původně 5třídní) s cílovou kapacitou 100 dětí (ke dni inspekce zapsáno 93 a děti jsou zařazeny do věkově homogenních skupin (3-4, 4-5, 5-6 let). MŠ provozuje svou činnost v účelové budově se zahradou a samostatnými prostorami pro jednotlivé třídy. V rámci činnosti jedné křesťanské třídy zajišťuje docházku dětí z širšího okolí. Od roku 1999 je v MŠ provozována dětská sauna (nově vybudované zařízení), která je za přísných hygienických a organizačních podmínek k dispozici také dalším MŠ.

Součástí MŠ je školní jídelna (IZO: 119 700 361) zajišťující stravování pouze pro MŠ. Celkový počet zaměstnanců je 15, z toho pedagogických pracovníků 8.

MŠ je rozpočtovou organizací města se zálohovým způsobem hospodaření.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Kvalita vzdělávací činnosti je hodnocena na základě hospitační činnosti, kterou provedla Česká školní inspekce v průběhu tří dnů. Hospitovaná vzdělávací činnost je posuzována z hlediska jejího plánování, materiálně technických, psychohygienických a personálních podmínek. Zjišťována je účinnost organizace a forem pedagogické práce, uplatňování motivace a hodnocení v pedagogickém procesu, způsoby interakce a komunikace. Sledovaná efektivita výchovně vzdělávací práce byla v průběhu inspekce hodnocena v rozmezí od velmi dobrého až po ještě vyhovující výkon učitelek s převahou dobrých výsledků.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Provozní podmínky MŠ jsou velmi dobré, požadavky vyplývající ze základní technické údržby objektu jsou řešeny zřizovatelem ve spolupráci s ředitelkou bez zbytečného odkladu. Finanční zajištění materiálních podmínek pro práci s dětmi umožňuje částečnou inovaci pracovního vybavení a vnitřního zařízení, dle zjištění však nepokrývá současná výše finančních prostředků reálnou potřebu pedagogické činnosti s ohledem na současný počet zapsaných dětí. Ředitelka je seznámena s rozpočtem MŠ, jeho nerovnoměrné čerpání (opakovaně je možnost realizace nákupů vždy v posledních 2 měsících kalendářního roku) nepodporuje optimální přístup k čerpání finančních prostředků v souladu se znalostí potřeb dětí a výchovně vzdělávacího procesu, neumožňuje jejich koncepční využití.

V průběhu pedagogické činnosti jsou využívány pomůcky, které jsou v MŠ k dispozici, často si učitelky běžné pomůcky zhotovují samy. Stávající množství materiálu a pomůcek nedostačuje na pokrytí potřeb všech dětí, tato skutečnost nepodporuje užívání pedagogických metod, které vedou uspokojování potřeb dětí ve smyslu manipulace a rozvoje samostatného myšlení. Z rozhovoru s ředitelkou je však zřejmá její velmi dobrá orientace v současné nabídce pedagogického materiálu.

Vzhledem k zapsanému počtu dětí jsou vnitřní prostorové podmínky příznivé. Samostatnost a nezávislost jednotlivých tříd i přehledné uspořádání prostoru podporuje pohybovou aktivitu dětí. Kvalita vnitřního vybavení odpovídá běžnému standardu, jeho uspořádání a možnost využití umožňuje tradiční pojetí organizace práce (tradiční výběr a uspořádání hracích koutů, stolová úprava, výzdoba tříd, ap.). Estetika prostředí je na velmi dobré úrovni, jednotlivé třídy působí podnětně na rozvoj dětských aktivit. Na tvorbě a instalaci výzdoby se děti významně podílejí, zřejmá je vysoká míra výtvarné tvořivosti učitelek.

Režim dne rozděluje aktivity MŠ v době provozu od 6:00 do 16:30 hodin. Jeho uspořádání je vyvážené s ohledem na vhodné střídání činností a specifické potřeby tříd, vytváří dostatek prostoru pro pohybovou aktivitu. Pozitivní je úprava režimu v době odpoledního odpočinku, kdy je respektována individuální potřeba spánku dětí. Pitný režim je zajišťován v průběhu celého dne v každé třídě. V celém objektu byly zaznamenány velmi dobré hygienické podmínky a čistota prostředí.

Podmínky pro realizaci výchovně vzdělávacího procesu jsou celkově hodnoceny dobře. Ze zjištění vyplývá, že výše finančních prostředků a režim jejich čerpání na zajištění práce s dětmi dlouhodobě nevede k podpoře rozvoje pedagogické činnosti.

Řízené činnosti

Plánování jednotlivých tříd je řešeno stručnými týdenními plány, které postihují především řízené zaměstnání v dopoledním bloku a neorientují se na rovnoměrné využití celého průběhu dne. V porovnání s reálnou činností učitelek nemá systém plánování dostatečnou vypovídací hodnotu a praktickou využitelnost (např. návaznost ve vzdělávacím procesu, motivační orientace, volba metod práce a jejich organizace v průběhu dne, upevňování poznatků ap.).

Základním východiskem plánování řízené vzdělávací činnosti jsou standardizované Časově tematické plány pro mateřské školy (1987) zpracované podle Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (vydané MŠ ČSR dne 23.12.1983 pod čj. 33 483/83-201). Plány tříd zohledňují rovnoměrné zastoupení všech výchovně vzdělávacích oblastí a ve výběru úkolů obecně diferencují náročnost programu s ohledem na věk dětí. Plánování zvoleného úkolu je pouze orientační, v praxi nepodléhá dostatečně efektivnímu metodickému postupu.

U práce s předškolními dětmi byla zjištěna tendence snižovat náročnost s ohledem na jejich reálné možnosti. Systém plánování vyhovuje z hlediska základní orientace vzdělávacího programu tříd, obsahová náplň a způsob zpracování dle zjištění nevytváří dostatečně praktický základ pro metodickou práci učitelek v průběhu celého dne.

Řízené činnosti jsou převažující výchovně vzdělávací aktivitou a jsou zařazovány v souladu s režimem dne a plánem. Důsledně je dodržováno rovnoměrné zastoupení všech vzdělávacích oblastí. V organizaci byla zjištěna převážně účinná forma motivace dětí a důraz na podporování zájmu dětí. Častým jevem je uplatňování frontální metody práce při řízených činnostech a výběr metod nemá vždy dostatečně účinnou vazbu na zvolený úkol.

Ve všech třídách MŠ bylo zjištěno pozitivní komunikační klima, které podporuje vzájemné vztahy mezi dětmi a učitelkami. Projev učitelek je kultivovaný a vlídný. Komunikační a sociální návyky předškolních dětí jsou na velmi dobré úrovni.

Sledované řízené činnosti jsou z hlediska celkové efektivity pedagogické práce hodnoceny dobře. Rozvoj kvality pedagogické práce (volba metod a organizace pedagogické práce) nepodporuje současná efektivita přípravy na práci s dětmi, ale pozitivně je hodnocen přátelský přístup k dětem a příznivé vnitřní klima tříd.

Spontánní činnosti

Spontánní aktivity dětí doplňují průběh řízených aktivit ve formě volných her a zájmových činností, které převážně vycházejí z aktuálního zájmu dětí. Prolínání spontánních a řízených aktivit je podřízeno základnímu členění režimu dne a konkrétní zaměření spontánních činností není vyjádřeno v plánování tříd. Převažuje využívání stolních her, částečně se děti zapojují do volných námětových her. Průběh a obsah spontánních činností je orientován zejména na samostatnou zájmovou aktivitu dětí, vliv učitelky je soustředěn zejména na materiálové zajištění a usměrňování projevů chování dětí.

K dispozici je běžný materiál, který však nepodléhá potřebné inovaci a celý prostor tříd. Podmínky v organizaci spontánních aktivit poskytují dětem možnost pro uplatnění samostatnosti ve výběru hry, hraček a manipulaci se spotřebním materiálem.

Oblast rozvoje návyků a dovedností dětí v sebeobsluze, hygieně, stolování apod. je na velmi dobré úrovni ve všech třídách. Děti projevují značnou samostatnost a dovednost, přirozeně přijímají běžné stereotypy spojené s těmito úkony. Podíl sebeobslužných aktivit na celkovém programu tříd je přiměřený a nenásilný.

Sledovaná oblast je hodnocena dobře.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Celková úroveň kvality vzdělávací činnosti byla posuzována ve všech sledovaných kategoriích (tj. plánování a příprava, podmínky, organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace). V souhrnném vyjádření je efektivita pedagogické práce dle výše uvedených zjištění hodnocena dobře.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Roční plán školy vyjadřuje vždy aktuální zaměření pro oblast výchovně vzdělávací a oblast řízení a organizace. Je zřejmé koncepční pojetí plánování z hlediska obsahu i ve formě zpracování. Hlavní zaměření vychází z reálných podmínek školy a rozvíjí její záměry. Významným prvkem je orientace na prvky projektu Zdravá MŠ, které jsou dílčími realizacemi směřovány k podporování zdraví a zdravého životního stylu. Předběžně na toto zaměření navazuje Úvodní projekt MŠ na období 1999 - 2002 orientovaný na prevenci respiračních onemocnění dětí. MŠ je aktivní také v organizaci mnoha společných akcí s rodiči (výlety, besídky ap.) a nabízí dětem možnost zapojit se do pravidelných kroužků (dramatický, výtvarný, taneční, bruslení a plavání, seznamování s anglickým jazykem). V rámci MŠ je již čtvrtým rokem aktivně organizována třída s křesťanským zaměřením programu.

Koncepční plán školy je velmi přehledně zpracován, v rámci svého obsahu přehledně a převážně prakticky formuluje orientaci školy a některé realizační kroky, dále pak vymezuje odpovídající organizaci MŠ. Zřejmý je dlouhodobý záměr ředitelky MŠ a velmi dobrá orientace v aktuálních tendencích předškolní výchovy.

Koncepční plánování vyjadřuje dlouhodobou tendenci v pedagogické činnosti a aktualizuje další zaměření MŠ v souladu s podmínkami. Způsob zpracování plánu je výstižný, orientuje se na současné tendence předškolní výchovy. Sledovaná oblast je hodnocena velmi dobře.

Organizování

Organizace MŠ je vymezena jednoznačnými pravidly (vyjádřeny v organizačním a velmi podrobně zpracovaném vnitřním řádu školy) a vytváří přehledné podmínky pro děti, zaměstnance i rodiče. S vnitřním řádem a uspořádáním denních činností dětí je podle dotazníků zcela spokojeno 96% rodičů, s informovaností o organizačně provozních záležitostech 85% rodičů. Výchovně vzdělávací proces probíhá podle vhodně stanoveného režimu dne, na který navazuje rozvrh přímé výchovné práce učitelek. Je hodnocen jako převážně funkční, neefektivní je z hlediska využití doby přímé práce s dětmi pouze stanovení pracovní doby

učitelek na konci ranní směny a účinný je v souvislosti s časovým začleněním nadstandardních aktivit.

Vnitřní informační systém je postaven na každodenním úzkém kontaktu ředitelky školy se všemi zaměstnanci a na účinné struktuře pedagogických a provozních porad.

Kontakty MŠ zejména s rodičovskou veřejností jsou aktivní, zahrnují zejména tradiční společné akce (besídky, výlety, oceňováno je pořádání společných akcí MŠ a rodičů s dětmi). Poradenská aktivita, orientace na poskytování ucelených informací o dítěti a způsoby informování rodičů o konkrétním programu MŠ jsou dle zjištění hodnoceny průměrně. Z dotazníků vyplývá, že informační služby týkající se vnitřního programu tříd a možnosti spolupráce s MŠ hodnotí rodiče spíše průměrně (zcela spokojeno 59% rodičů). Pro MŠ je také významná spolupráce se Sdružením rodičů, které zajišťuje zejména spolupráci při organizaci větších akcí školy, jejich finanční zabezpečení apod. Není aktivní ve smyslu ovlivňování koncepce školy a výchovně vzdělávacího obsahu její činnosti. Vazba na Základní školu má dle zjištění vynikající účinnost, svědčí o tom pozitivní písemné vyjádření o připravenosti dětí na vstup do školy a formy vzájemných kontaktů (zápis do 1. tříd, společné aktivity ap).

Dokumentace MŠ je vedena řádně a přehledně, nebyly zjištěny nedostatky.

Organizační systém MŠ je funkční a přehledný, zřejmě jsou velmi dobré organizační předpoklady ředitelky pro zabezpečení celkového chodu předškolního zařízení.

Vedení a motivování pracovníků

Pedagogickou práci zajišťuje optimální počet učitelek kvalifikovaných pro práci s předškolními dětmi. Struktura kolektivu prochází postupnými změnami a nenásilným rozvojem interpersonálních vztahů jsou zvyšovány personální předpoklady pro přijímání inovačních záměrů ředitelky MŠ.

Řízení MŠ je postaveno na nedirektivním a neformálním přístupu k pracovníkům, pravidla jejich vedení jsou vymezena a pracovníci znají dobře své kompetence. Vnitřní diskusí je motivován přístup k výkonu pedagogické práce, akcentována je aktivita učitelek nejen v běžné práci s dětmi, ale také iniciativní vztah k vnějším aktivitám MŠ.

Organizační a materiální podmínky pro zapojení učitelek do dalšího vzdělávání jsou v MŠ velmi dobré. Orientují se na praktické využívání knihovny MŠ a zapojení do systému odborných seminářů. Většina učitelek aktivně využívá vzdělávací nabídku Střediska služeb školám a informačních technologií v Karviné, nepovažují však její stávající rozsah za dostatečný. Důsledně je řešen systém přenosu odborných informací na všechny učitelky.

Motivačním prvkem řízení je přístup k poskytování nadtarifních složek platu (odměn) u jednotlivých zaměstnanců podle stanovených hodnotících kritérií.

Personální řízení umožňuje vyrovnaný pracovní výkon a podporuje postupné zkvalitňování výkonu pedagogické práce ve smyslu akceptování současných tendencí předškolní výchovy. Sledovaná oblast je hodnocena velmi dobře.

Kontrolní mechanismy

V systému kontroly je rozlišena každodenní vnitřní kontrola provozních a hospodářských činností a dodržování výchovně vzdělávacích stereotypů, které jsou vymezeny v organizačním a vnitřním řádu školy. Dále pak kontrola efektivity pedagogické práce ve formě pravidelné hospitační činnosti a hodnotící části pedagogických porad.

Kontrolní činnost je písemně dokladována, ze zápisů a sledované efektivity prováděných rozborů hospitací vyplývá její praktická účinnost ve vztahu k jednotlivým pracovníkům

zejména při hodnocení dílčích zjištění, není posuzována účinnost přípravy a plánování v návaznosti na reálný program tříd a pedagogický výkon. Hospitační činnost je pravidelná, v průběhu inspekce ředitelka efektivně posoudila úroveň pedagogického stylu jednotlivých učitelek a vymežila v hodnocení dílčí závěry pro jejich další práci.

Kontrolní činnost plní dostatečnou zpětnovazební funkci ve vztahu k provozu školy a výsledkům výchovně vzdělávací práce. Její celková orientace vyjadřuje pozitivní zaměření ve smyslu metodického vedení. Kontrolní systém je hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Na základě výše uvedeného posouzení sledovaných oblastí byla zjištěna velmi dobrá úroveň řídicí práce se zodpovědným přístupem ke koncepčnímu zajištění výchovně vzdělávacího programu. MŠ působí otevřeně vůči rodičům ve smyslu aktivní spolupráce, je oceňována za nabídku nadstandardních aktivit (72%) a vhodné organizační podmínky (96%). Formy kontaktu s rodiči nemají potřebnou efektivitu v zaměření na vnitřní informovanost v rámci tříd a poradenskou aktivitu. V řízení školy je kladen důraz na efektivní organizaci provozu, velmi pozitivně je hodnocena aktivita ředitelky orientovaná na realizaci záměru školy a personální řízení.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Činnost křesťanské třídy (od školního roku 1996/1997) je postavena na běžném programu MŠ, který je však orientován dle samostatného tematického plánu na využití biblických příběhů. Pro tento účel je v MŠ k dispozici materiál vhodný pro předškolní věk. Styl práce zdůrazňuje pozitivní vztahy mezi dětmi, komunikační prostředí je velmi klidné, orientované na práci s jednotlivými dětmi. V dotaznících rodiče velmi oceňují příležitost umístit své dítě do křesťanský orientovaného výchovně vzdělávacího programu. Učitelky aktivně spolupracují s jednotlivými církvemi, v MŠ pravidelně působí zástupce Dětské misie.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení předškolního zařízení do sítě škol čj. ŠÚ-99-opr-2
- roční plán školy
- vnitřní a organizační řád školy
- personální a hospodářská dokumentace
- zápisy z pedagogických a provozních porad
- hospitační záznamy
- evidence dětí, přehled docházky dětí do MŠ, dokumentace o přijímání dětí
- přehledy výchovné práce, záznamy pedagogické diagnostiky
- výchovně vzdělávací plány tříd
- výsledky práce s dětmi (pracovní listy, výkresy, výrobky apod.)

ZÁVĚR

Pozitiva

- Koncepce školy je kvalitně a s dlouhodobějším záměrem zpracována v ročním plánu a vyjadřuje reálnou orientaci pedagogického programu i organizace MŠ.
- Personální řízení postupně a nedirektivně řeší orientaci pedagogických pracovníků na aktuální pedagogické trendy v souladu se záměry školy.
- Efektivní provozní podmínky a organizace MŠ.
- Velmi dobrá orientace ředitelky v současných trendech předškolní výchovy, znalost nabídky a reálná představa o potřebách MŠ vycházející ze zaměření školy.
- Pozitivní komunikační klima jednotlivých tříd, přátelský a vlídný přístup učitelek k dětem.
- Pozitivně je hodnocena MŠ rodiči při dotazníkovém šetření (zejména přístup učitelek k dětem, nabídka kroužků a dalších aktivit, organizace MŠ).
- Křesťanská třída je provozována již čtvrtým rokem, využívá vlastní tematickou orientaci, která doplňuje běžný vzdělávací program třídy.
- Účinná spolupráce se základní školou.

Negativa

- Snížená efektivita plánování tříd s ohledem na vyváženost spontánních a řízených činností, uplatnění tematického zaměření a osvojení stanoveného úkolu.
- Formy kontaktu s rodiči nejsou dostatečně efektivní ve smyslu individuální informovanosti o dítěti a o vnitřním programu tříd v návaznosti na koncepční program MŠ.
- Režim čerpání a výše finančních prostředků pro zajištění práce s dětmi dlouhodobě nevede k podpoře kvality pedagogické činnosti.
- Kontrolní činnost zaměřená na efektivitu pedagogické práce není účinná v posuzování komplexního přístupu k organizaci práce s dětmi (plánování, návaznosti ve vzdělávacím procesu, pedagogický styl, hodnocení výsledků činnosti), zaměřuje se na dílčí zjištění.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a v souladu účelem jejich poskytnutí.

V souvislosti s provedenou orientační inspekcí je sledovaná mateřská škola hodnocena jako předškolní zařízení tradičního typu, které vytváří velmi dobré předpoklady pro rozvoj dětí předškolního věku.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jarmila Španihelová	Mgr. Jarmila Španihelová v.r.

V Novém Jičíně dne 5. června 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. června 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Dana Dumbrovská

Dana Dumbrovská v.r.

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Karviná Mírová 1429 735 06 Karviná - Nové Město	2000-06-21	144 182/00-11084
Zřizovatel Město Havířov Svornosti 2, 736 01 Havířov	2000-06-21	144 181/00-11084

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly vzneseny.